

Sygn. akt I PK 62/16

POSTANOWIENIE

Dnia 25 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z powództwa M. K.
przeciwko Szkole Podstawowej Nr [x] w O.
o wynagrodzenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 25 listopada 2016 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w K.
z dnia 2 lipca 2015 r., sygn. akt VII Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 900
(dziewięćset) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego
w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 2 lipca 2015 r., sygn. akt VII Pa (...), Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. – w sprawie z powództwa M. K. przeciwko Szkole Podstawowej Nr [x] w O. o wynagrodzenie – zmienił zaskarżony apelacją powódki wyrok Sądu Rejonowego – Sądu Pracy w C. z dnia 9 czerwca 2014 r., sygn. akt IV P (...) (oddalający po ponownym rozpoznaniu sprawy powództwo), w ten sposób, że zasądził od pozwanej Szkoły Podstawowej nr [x] w O. na rzecz powódki M. K. określone w sentencji wyroku kwoty wraz z odsetkami ustawowymi

(pkt I.); zasądził od pozwanej na rzecz powódki 930 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego (II.).

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego strona pozwana zaskarżyła skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano na przyczynę przyjęcia skargi określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Wskazano, że skarga jest „oczywiście uzasadniona z uwagi na rażące naruszenie przepisów dotyczących wynagrodzenia za pracę mimo braku jej świadczenia”. „Wynagrodzenie za pracę niewykonaną jest wyjątkiem od ogólnej zasady wyrażonej w art. 80 kodeksu pracy. Zatem przesłanki przyznania takiego wynagrodzenia, w szczególności gotowość do świadczenia pracy podlegają ścisłej wykładni. W ocenie skarżącego w niniejszej sprawie powódka nie wykazała w żaden sposób swojej gotowości do świadczenia pracy ponad uzgodnione z pracodawcą pół etatu. Przede wszystkim brak uzewnętrznienia wobec pracodawcy zamiaru świadczenia pracy w pełnym wymiarze. Sąd II Instancji mimo oczywistej, rzucającej się wręcz w oczy postawie powódki, która nie miała pojęcia o jakichkolwiek normach regulujących zatrudnienie nauczycieli, uznał jej chaotyczne czasem wręcz niezrozumiałe działania, niemające na celu manifestowania gotowości do pracy, za taką właśnie gotowość”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powódka wniosła o: 1. wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania, 2. oddalenie skargi – w przypadku przyjęcia jej do rozpoznania, 3. zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa prawnego, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna strony pozwanej nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do

rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżąca wykazała istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Wykazanie podnoszonej w skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) – jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – wymagałoby przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035, z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205, z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Podczas gdy dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania – z uwagi na jej oczywistą zasadność w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. – niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274, z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616, z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364, z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której

naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 r., Nr 13, poz. 230, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743, z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13 – LEX nr 1380967).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia powyższych wymogów; nie wykazuje, aby w sprawie występował stan „oczywistej zasadności” skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Autor rozpatrywanej skargi – w próbie wykazania oczywistej zasadności jego skargi kasacyjnej – swoje twierdzenia w tym zakresie opiera na założeniach sprzecznych z podstawą faktyczną zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w K.. Nie uwzględniając tych ustaleń gołostłownie twierdzi do sugerowanym „rażącym” naruszeniu art. 81 k.p. Brakuje odpowiedniego wyводу zawierającego argumentację, którą wykazanoby walor oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Sąd drugiej instancji ustalił między innymi, że pozwany pracodawca uniemożliwił powódce (zatrudnionej na stanowisku nauczyciela na podstawie mianowania) wykonywanie pracy w pełnym wymiarze czasu pracy, pomimo że od dnia 1 września 2010 r. szkoła posiadała możliwość zapewnienia jej pełnego pensum godzin dydaktycznych lub wychowawczych, do których realizacji powódka posiadała niezbędne kwalifikacje i tylko dlatego, że kilka miesięcy wcześniej powódka wyraziła zgodę na ograniczenie wymiaru zatrudnienia w nowym roku szkolnym, gdy o faktycznej możliwości zatrudniania jej w pełnym wymiarze od 1 września tego roku szkolnego nie wiedziała ani ona, ani pracodawca. Powódka manifestowała gotowość do natychmiastowego podjęcia i świadczenia pracy w wyższym wymiarze niż wynikający z liczby godzin przyznany jej przez dyrektora, na co nie zyskała zgody dyrektora, a dyrektor pozwanej Szkoły konsekwentnie i wprost twierdziła, że nie powierzyła powódce żadnej z 26 godzin wychowawczych w

światlicy, do których realizowania w ramach stosunku pracy powódka miała (we wrześniu 2010 roku) kompetencje, ponieważ wszystkie powierzyła nauczycielom zatrudnionym na podstawie umów o pracę, wskutek oceny, że są sprawniejsi i lepiej niż powódka nadają się oni do pracy w świetlicy. Według Sądu drugiej instancji roszczenie powódki o wyrównanie wynagrodzenia wypłaconego za połowę wymiaru zatrudnienia, o kwoty których nie uzyskała, należało w kontekście zasady z art. 80 i art. 81 k.p. w związku z art. 91 c ust. 1 Karty Nauczyciela ocenić jako co do zasady usprawiedliwione. Do stwierdzenia zasadności roszczenia o wynagrodzenie należne w okolicznościach z art. 81 § 1 k.p. wystarczające jest stwierdzenie rzeczywistej woli i fizycznej gotowości pracownika do świadczenia pracy i obiektywnej niemożności wykonywania pracy w czasie właściwym dla wymiaru zatrudnienia zagwarantowanego aktem lub bezwzględnie wiążącymi przepisami prawa pracy, na których podstawie powstał i istnieje konkretny stosunek pracy, z przyczyn leżących po stronie pracodawcy, nawet jeśli nie są one skutkiem bezprawnego działania pracodawcy. Według Sądu drugiej instancji bez znaczenia – dla oceny zasadności roszczeń powódki w powyższym zakresie – pozostawała okoliczność, czy uniemożliwienie powódce wykonywania pracy w pełnym wymiarze było również skutkiem zachowań dyrektora szkoły o znamionach dyskryminacji lub mobbingu.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. (pkt 1. niniejszego postanowienia). Rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2. ma swoją podstawę w art. 98 § 1 k.p.c. w związku z § 11 ust. 1 pkt 2 w związku z § 6 pkt 5 w związku z § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2013 r., poz. 490).